

Nr 93.

Ankom till riksdagens kansli den 18 maj 1917 kl. 4 e. m.

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen
angående uppförande vid Alnarps egendom av en institu-
tionsbyggnad för professor N. H. Nilsson-Ehles ärftlig-
hetsforskning m. m.*

(1:a avd.)

I en till riksdagen den 10 april 1917 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 182, har Kungl. Maj:t under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen medgiva

dels att av uppkommande vinst å rörelsen vid Alnarps egendom må användas ett belopp av högst 73,000 kronor till uppförande å egendomen tillhörig mark av en institutionsbyggnad med nödig utrustning för professor Nils Herman Nilsson-Ehles ärftlighetsforskning, med rätt för Kungl. Maj:t att, i den mån så finnes erforderligt, härtill förskottsvis av tillgängliga statsmedel anvisa nödigt belopp mot ersättande av framdeles inflytande vinstmedel från nämnda egendom;

dels ock att årligen från institutionens trädande i verksamhet må för bestridande av utgifter vid densamma av Alnarps egendoms medel utgå ett belopp av högst 3,500 kronor.

I punkten 36 under tionde huvudtiteln i statsverkspropositionen till innevarande års riksdag har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att anvisa anslag för inrättande med ingången av år 1918 av en personlig professur i ärftlighetslära vid universitetet i Lund för professorn Nils Herman Nilsson-Ehle med de åligganden för Nilsson-Ehle såsom innehavare av omförmälda professur, som av Kungl. Maj:t efter förslag av vederbörande bestämdes. Detta Kungl. Maj:ts förslag har numera bifallits av riksdagens bägge kammare.

Av handlingarna i detta ärende inhämtas, att från universitetets sida förfrågan gjorts hos styrelsen för lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp, huruvida till Nilsson-Ehles förfogande kunde ställas dels en i närheten av Åkarps järnvägsstation belägen jordareal av viss storlek,

dels ock för hans undersökningar och försöksverksamhet erforderliga byggnader jämte nödig arbetskraft, samt att styrelsen ställt sig tillmötesgående gent emot denna framställning.

Beträffande utredningen i ärendet hänvisas till statsrådsprotokollet.

Utskottet.

Utskottet delar till fullo departementschefens uppfattning angående den stora betydelsen av professor Nilsson-Ehles verksamhet på ärftlighetsforskningens område. På sätt departementschefen erinrat, har denna verksamhet under en följd av år varit knuten vid den med statsmedel uppehållna Sveriges utsädesförenings anstalt vid Svalöv. Emellertid framhålles nu, hurusom betydelsefulla fördelar skulle kunna vinnas, därest en särskild institution för ändamålet uppfördes vid Alnarps egendom.

Utan att ingå på ett bedömande av de fördelar, som den ifrågasatta anordningen skulle kunna medföra, vill utskottet påpeka, att verksamheten ifråga hittills på ett synnerligen framgångsrikt sätt bedrivits vid Svalövsanstalten, och håller utskottet före, att en överenskommelse med nämnda anstalt rörande professor Nilsson-Ehles praktiska verksamhets utövande vid samma anstalt även i fortsättningen torde vara önskvärd. Ur dessa synpunkter synes det utskottet ägnat att väcka betänksamhet att såsom Kungl. Maj:t nu föreslagit så nära den med statsmedel uppehållna Svalövsanstalten inrätta en helt ny statsinstitution avsedd att fylla i stort sett enahanda behov som den förra. I varje fall anser utskottet, att de för närvarande höga prisen å byggnadsmateriel påkalla, att staten icke nu utan trängande skäl igångsätter byggnadsföretag av den omfattning, varom här är fråga.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att förevarande proposition ej må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 18 maj 1917.

På jordbruksutskottets vägnar:

RAOUL HAMILTON.

Närvarande: herrar greve Hamilton, Paulson, Lindblad, greve Wachtmeister, Linders, Öberg, Nilsson i Tånga, Barthelson, Ingeström, Pettersson, Olaus, Igel, Hage. Anderson och Bengtsson.

Reservation

av herr *Linders*, som ansett att utskottets motivering och hemställan bort hava följande lydelse:

»Utskottet delar — — — Alnarps egendom.

Det skulle enligt utskottets uppfattning hava varit ur olika synpunkter fördelaktigt, om professor Nilsson-Ehles framgångsrika verksamhet på ifrågavarande område ännu någon tid kunnat vara knuten till den med statsmedel uppehållna Svalövsanstalten. Emellertid synes, enligt vad utskottet erfarit genom styrelsens för Svalövsanstalten beslut, den vägen numera ej vara framkomlig. Vid sådant förhållande torde ett uppskov med en institutionsbyggnads uppförande senare än under år 1918 betyda ett icke önskvärt avbrott i professor Nilsson-Ehles forskning. Lantbruksstyrelsen förutsätter, att frågan om huru det skulle förfaras med eventuellt uppdragna nya sorter och stammar komme att bli föremål för närmare utredning och Kungl. Maj:ts prövning. Det skulle helt säkert varit bättre om detta spörsmål redan i förväg varit uppklarat, men tillräcklig anledning för ett uppskov torde ej heller föreligga i denna omständighet.

Utskottet, som således ansluter sig till departementschefens uppfattning, har ingenting att invända mot det begärda anslaget, som synes för ändamålet erforderligt, och får därför hemställa,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 182 medgiva

dels att av uppkommande vinst å rörelsen vid Alnarps egendom må användas ett belopp av högst 73,000 kronor till uppförande å egendomen tillhörig mark av en institutionsbyggnad med nödig utrustning för professor Nils Herman Nilsson-Ehles ärftlighetsforskning, med rätt för Kungl. Maj:t att, i den mån så finnes erforderligt, härtill förskottsvis av tillgängliga statsmedel anvisa nödigt belopp mot ersättande av framdeles inflytande vinstmedel från nämnda egendom;

dels ock att årligen från institutionens trädande i verksamhet må för bestridande av utgifter vid densamma av Alnarps egendoms medel utgå ett belopp av högst 3,500 kronor.

samt av herr *Hamilton*.